

TOIMINTASUUNNITELMA 2026

KETTUKI RY

30.10.2025

Kettuki

WWW.KETTUKI.FI
WWW.KETTUKINTAITEILIJAMATRIKKELI.FI
Miehistönkatu 5 FIN-13130 Hämeenlinna

Sisälllys

Johdanto	2
Toimintaympäristön muutokset	2
Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä	2
Tiivistelmä vuoden 2026 toiminnan tavoitteista ja toimenpiteistä	3
Vaikuttamistyö ja edunvalvonta	4
Kettukin taiteilijamatrikkeli	4
Taidetoiminta ja tunnustukset	5
Neuvonta ja tietopankki	6
Kettukin taidekokoelma	6
Verkostotyö ja yhteistoiminta	7
Verkostoseminaari.....	8
Valtakunnalliset taiteilijatapaamiset.....	8
Valtakunnallinen taiteilijamentori.....	8
Vertaismentorointi.....	9
Kettuki-verkoston organisaatioita.....	9
Viestintä	10
Hallinto	11
Toiminnan seuranta ja arviointi	11
Toimitilat	11
Henkilöstö	12
Talous	13
Talousarvio 2026.....	14

Johdanto

Vammaisten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden kulttuuriset oikeudet eivät toteudu yhdenvertaisesti Suomessa. Pääsy taidetoiminnan piiriin on sattumanvaraista. Tarvitaan lisää taidetoimintapaikkoja, yhdenvertaisia mahdollisuuksia edetä taiteen polulla sekä tietoa erityistaidetoiminnasta. Kettukiry on Suomen erityistaidetoiminnan edunvalvoja ja alan valtakunnallinen asiantuntijaverkosto. Kettukin päätavoite on parantaa kaiken ikäisten erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden mahdollisuuksia opiskella ja harrastaa taidetta sekä työskennellä taiteen alalla. Kettuki perustettiin vuonna 2002.

Toimintaympäristön muutokset

Erityistaidetoiminta on taidetoiminnan ala, jota ei nimensä mukaisesti olisi ilman erityistä tukea. Erityistaidetoiminta kuvaa rakenteellista tasoa, jossa toimitaan sosiaali- ja kulttuurialan rajapinnalla. Toimintaa järjestetään mm. hyvinvointialueiden järjestämässä tai ostamassa työ- ja päivätoiminnassa, vapaan sivistystyön kentällä tai kolmannen sektorin järjestämässä toiminnassa, eli keskenään hyvin erilaisissa rakenteissa.

Tuetun taidetoiminnan saavutettavuus on tällä hetkellä heikko: sitä on tarjolla vain harvoilla paikkakunnilla, ja monet olemassa olevat rakenteet ovat suurten muutos- ja säästöpainojen alla. Ilman riittävää tukea riski taidetoiminnan näivettymisestä tai alasajosta on todellinen.

1980-luvulta lähtien osa tukea tarvitsevista ihmisistä on saanut mahdollisuuden siirtyä taideterapiasta ja viriketoiminnasta kohti omaäänistä taiteellista työskentelyä ja ammatillista taiteilijuutta. Tämän kehityksen jatkuminen edellyttää määrätietoista vaikuttamistyötä ja rakenteiden säilyttämistä ja vahvistamista.

Kulttuuri on jokaisen oikeus. Se lisää yhteisöjen voimavaroja ja yksilöiden turvallisuuden tunnetta ajassa, jota leimaavat globaalit muutokset, epävarmuus ja yhteiskunnalliset jakolinjat.

Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä

Kestävä kehitys vaatii kykyä sopeutua ja uudistua. Muuttuvassa toimintaympäristössä Kettukin rooli korostuu yhteistyön rakentajana, fasilitaattorina ja vaikuttajana. Kettuki vahvistaa yhteisöllisyyttä, ylläpitää monialaisia verkostoja ja edistää tukea tarvitsevien henkilöiden sosiaalista ja kulttuurista osallisuutta.

Kettukin valtakunnallinen verkostotoiminta kokoaa yhteen tukea tarvitsevia taiteilijoita, tukihenkilöitä, taide- ja sosiaalialan toimijoita yhteisen tavoitteen – yhdenvertaisen kulttuurisen osallisuuden – edistämiseksi.

Kettukin päätehtävät pohjautuvat [toimialakartoitukseen 2021](#) sekä strategiaan [Antaa taiteen puhua -2025](#):

- 1. Vaikuttaa tukea tarvitsevien taiteilijoiden asemaan ja oikeuksiin sekä niitä tukeviin rakenteisiin**
- 2. Tukea verkoston ja taiteilijoiden toimintaa**
- 3. Lisätä taiteen moniäänisyyden kuuluvuutta**

Vuonna 2026 Kettukin toiminnassa painottuvat uuden strategiakauden tavoitteet, joiden keskiössä ovat yhteisöllisyyden ja tukea tarvitsevien taiteilijoiden oman äänen kuuluvuuden vahvistaminen.

Tiivistelmä vuoden 2026 tavoitteista ja toimenpiteistä

Tavoite	Toimijaverkosto	Toimenpiteet	Tulokset, seuranta
<p>Moniääninen taide rakentaa kestävää tulevaisuutta</p> <p>Kettuki tukee verkostoyhteistyössä erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden ja sidosryhmien välisiä yhteyksiä, yhdessä oppimista sekä edistää moniäänistä taidetta ja tulevaisuuskeskustelua.</p> <p>Kulttuuri on muutosvoima, joka vaikuttaa yhteiskunnan kaikilla alueilla. Erilaisista elämäntarinoista ja näkökulmista tuotetulla taiteella vaikutetaan esim. ableistisiin asenteisiin.</p> <p>Yhteisöllisyyttä edistetään rakentamalla ja moniäänisellä dialogilla. Kaikessa Kettukin toiminnassa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita: Minä kunnioitan. Minä kuuntelen. Olen vastuullinen.</p>	<p>Kettuki-verkosto: taiteilijat, tuettua taidetoimintaa järjestävät organisaatiot, taidementorit sekä taide- ja sosiaalialan muut toimijat Suomessa</p> <p>Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva</p> <p>Ateneumin taidemuseo</p> <p>Hämeen alueverkosto, Taikusydän</p> <p>Hämeenlinnan kaupunki, Arx</p> <p>Kulta ry</p> <p>Kehitysvammaliitto</p> <p>Valtakunnallisten kuvataidealan järjestöjen verkosto</p> <p>NOA Nordic Outsider Art -verkosto</p> <p>EOA European Outsider Art “</p> <p>Kondase-keskus, Viljandi Viro</p> <p>Strenši Psychiatric Hospitali Latvia</p> <p>Taideyleisö, Päättäjät</p>	<p>Aktiivisen verkostoyhteistyön ylläpitäminen:</p> <p>Kuusi valtakunnallista taiteilijataapaamista</p> <p>Kettukin taiteilijamatrikelin ylläpito</p> <p>Vuoden 2026 taiteilija, Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva</p> <p>Uuden pohjoismaisen yhteisteoksen Our Future koordinointi Kaarisilta Triennaaleen 2026</p> <p>Vertaismentorointitoiminta</p> <p>Taidevaltakunta 2026: Tampereen taidemuseo - Omapolun taiteilijayhteisö - Edwina Goldstone - yhteistyön koordinointi</p> <p>Pohjoismainen verkostoyhteistyö: My Everyday - näyttely-yhteistyö Kunsthall Dikemark, Norja sekä Art Brut Biennale, Hengelo, Alankomaat</p> <p>Alan näyttelykalenterin ylläpito</p> <p>Kettukin taidekokoelman ylläpito</p> <p>Haetaan lisärahoitusta: Taiteilijamentorointi</p> <p>Alueellinen toiminta Hämeessä, Ateljee K, Taikusydän-verkostotoiminta</p> <p>European Outsider Art EOA2026 -konferenssiin osallistuminen, Hengelo, Alankomaat</p> <p>Yhteistyö Kulta ry:n jäsenverkoston kanssa</p>	<p>Verkostoyhteistyö synnyttää uusia ideoita ja yhteistyömuotoja, lisää tietoa, luottamusta ja yhteisöllisyyttä.</p> <p>Seuranta: Miten toimenpiteet toteutuivat? mittareina osallistuja/kävijämäärät, tapahtumat, näyttelyt, palautteet</p>
<p>Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden (equity) edistäminen</p> <p>Kettuki tekee näkyväksi verkosto- ja vaikuttamistyössään parhaita esimerkkejä ja käytäntöjä, joilla edistetään erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden tosiasiallista yhdenvertaisuutta.</p>	<p>Kettuki-verkosto Suomessa ja Pohjoismaissa</p> <p>Taikusydän-yhteistyöverkosto</p> <p>Taiken kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelut</p> <p>Kulta-verkosto</p> <p>EOA-verkosto</p>	<p>Aktiivinen vaikuttamistyö:</p> <p>Kansalaisopistoryhmien kartoitus - > Hyvät esimerkit ja toimintamallit näkyväksi - > uusi Kohtaa-kampanja</p> <p>Selkeä viestintä eri kanavissa</p> <p>Uuden yhteisteoksen tulevaisuusajatukset mukaan vaikuttamistyöhön</p> <p>Kettukin tietopankin ylläpito</p>	<p>Erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden ääni on päässyt esiin monipuolisesti Kettukin verkosto- ja vaikuttamistyössä. Kettuki kerää ja jakaa tietoa tosiasiallista yhdenvertaisuutta edistävästä hyvistä käytännöistä sekä viestii niistä.</p> <p>Seuranta: Palautteet, tietopankin sisällöt, osallistumiset, edustamiset verkostoissa</p>

Vaikuttamistyö ja edunvalvonta

Vammaiset henkilöt tulee nähdä yhdenvertaisina kulttuurin ja taiteen tuottajina ja kuluttajina. YK-sopimus vammaisten ihmisten oikeuksista edellyttää, että vammaisten ihmisten mahdollisuus kehittää ja käyttää luovia taiteellisia kykyjään paitsi omaksi hyödykseen myös yhteiskunnan ja kulttuurin rikastamiseen turvataan. Kulttuuri on jokaisen oikeus, myös vammaisten ihmisten. (Kulttuuripoliittinen selonteko. Valtioneuvosto 2024. Linjaukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseksi taiteen ja kulttuurin alalla. OKM 2023)

Toimenpiteet vaativat yksilölliset tarpeet huomioivaa lähestymistapaa, jossa mukauttamalla ja yhdenvertaisuussuunnittelulla poistetaan esteitä ja avataan ovia, jotta kaikilla olisi samat mahdollisuudet menestyä.

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden joukossa on taiteellisesti lahjakkaita henkilöitä, joiden on mahdollista koulutuksen ja tuen avulla kehittyä ammattitaiteilijoiksi. Taiteilijuus ei kuitenkaan ole vammaisten ihmisten saavutettavissa, mikäli yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksiin, taiteen ja kulttuurin opiskeluun tai ammattitaiteilijana toimimiseen ei ole. Siksi koulussa, harrastustoiminnassa, ammatillisessa koulutuksessa sekä työ- ja päivätoiminnassa tulisi nykyistä paremmin ottaa huomioon vammaisten henkilöiden yksilölliset kiinnostuksen kohteet ja taipumukset ja tukea vahvuuksia. Esimerkiksi työ- ja päivätoiminnassa pitäisi nykyistä useammin tarjota mahdollisuutta taidetoimintaan. Myös harrastustoiminnan pitäisi olla avointa kaikille ja vammaisille ihmisille tulisi tarjota tukea osallistumiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi henkilökohtaista tukea ja kuljetuspalveluja.

Kettuki tukee taiteilijoita, heidän tukihenkilöitään ja rakentaa toimivaa yhteistyöverkostoa, jossa hyvät käytännöt leviävät ja syntyy uusia sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäviä tapoja vaikuttaa asioihin yhdessä.

Vaikuttamistyötä Kettuki tekee toimimalla eri verkostoissa, omien jäsenten sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Kulta ry:n ja kuvataidealan valtakunnallisen järjestöyhteistyön kautta ovet ovat avautuneet myös keskeisiin kulttuurialan ja politiikan vaikuttamiskanaviin.

Kettukin taiteilijamatrikkeli

www.kettukintaiteilijamatrikkeli.fi

Kettuki ylläpitää erityistaidetoiminnan alan taiteilijamatrikkeliä. Vuonna 2020 julkaistu ja Vertaistaidelijat-hankkeessa toteutettu pilottiversio on osoittautunut tärkeäksi työvälineeksi taiteilijoille, yleisölle ja taidemaailmalle. Suomessa työskentelee kasvava joukko kiinnostavia taiteilijoita, joilla on erityisen tuen tarpeita, mutta joiden näkyvyys taidemaailmassa on vielä vähäistä. Matrikkelin ylläpitäminen on yksi tärkeä työväline yhdenvertaisuuden toteutumiseksi kulttuurin kentällä.

Vuonna 2022 Kettuki uudisti matrikkelin hakutoiminnot ja toteutti sen kaksikieliseksi palvelemaan myös kansainvälistä verkostoa ja tukemaan taiteilijoiden kansainvälistymistä. Hakemistoon lisättiin myös taidestudiot, joissa taiteilijat työskentelevät. Matrikkelin teknisen uudistuksen toteutti Aatos Media. Matrikkeli esittelee tällä hetkellä liki 80 taiteilijaa ja yli 450 teosta.

Matrikelihaku on kerran vuodessa tammikuussa ja se on avoin kaikille tukea tarvitseville taiteilijoille. Valinnat tekee Kettukin taiteellinen suunnittelutyöryhmä.

Taidetoiminta ja tunnustukset

Taidetoiminta ja tunnustukset ovat osa vaikuttamistyötä, jota Kettuki tekee verkostoyhteistyössä.

Taidetoiminnan muotoja ovat muun muassa taidekurssit, työpajat, intensiivikurssit, näyttelyt, taideleirit, residenssit, symposiumit sekä erilaiset yhteistyöhankkeet ja projektit.

Vuodesta 2021 lähtien Kettukin koordinoimista **yhteisteoksista** on kasvanut merkittävä vaikuttamisen muoto. Yhteisteosten tekeminen kokoaa yhteen kymmeniä taiteilijoita eri puolilta Pohjoismaita ja tekee näkyväksi laajan ja hyvin verkottuneen monialaisen toimijakentän.

Vuonna 2026 Kettuki koordinoi uutta pohjoismaista yhteisteosta **Meidän tulevaisuus**, joka esitellään **Kaarisilta Triennalessa Lahdessa**. Lisäksi **Meidän tulevaisuus** -työpaja toteutetaan osana **Oulu2026-kulttuuripääkaupunkiohjelmaa**.

Aiemmista yhteisteoksista **My Everyday** (2022) on herättänyt kansainvälistä kiinnostusta: sen esittelystä vuonna 2026 neuvotellaan parhaillaan **Kunsthall Dikemarkin** (Oslo) ja **Art Brut Biennalen** (Alankomaat) kanssa.

Kettuki järjestää yhteistyössä Vanajaveden opiston kanssa pitkäkestoisia kuvataiteen erityiskursseja Hämeenlinnassa. Ateljee K:ssa tarjotaan erityistä tukea tarvitseville taiteen tekijöille mahdollisuus tehdä taidetta viikoittain yksilöllisistä lähtökohdista kolmessa pienryhmässä. Ohjaajana toimii kuvataiteilija Katri Stenberg.

Kettukin Vuoden taiteilija -tunnustus myönnetään erityistä tukea tarvitsevalle taiteilijalle. Kettuki tuottaa taiteilijan yksityisnäyttelyn ja nostaa taiteilijan tuotantoa ja persoonaa esiin vuoden aikana monin eri tavoin. Vuoden taiteilijalle myönnetään 1000 euron tunnustuspalkinto, jonka on mahdollistanut Kansan Sivistysrahaston Hanna-Liisa ja Erkki Liikasen nimikkorahasto. Kettuki on valinnut Vuoden taiteilijan vuodesta 2004 lähtien.

Vuoden taiteilijaksi haetaan avoimen hakumenettelyn kautta. Vuoden 2026 taiteilijavalinnassa ja yksityisnäyttelyn järjestämisessä Kettuki jatkaa yhteistyötä **Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan** kanssa. Vuoden taiteilijan valitsee Malvan amanuenssi **Liisa Mäkitalo**. Vuoden 2025 taiteilija **Maima Tani** toimii asiantuntijana valintaprosessissa.

Vuoden 2025 taiteilijan Maima Tanin valitsi Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan museoamanuenssi Kukka Pitkänen. Maima Tanin yksityisnäyttely oli esillä Malvassa 1.4.-18.5.2025. Vuoden 2024 taiteilijan valitsi taidehistorioitsija Mari Vallikivi. Daniel Hahtan yksityisnäyttely Itäharju oli esillä 21.3.-12.5.2024 Kondase-keskuksessa, Viron naivistisen ja outsider taiteen museossa Viljandissa. Näyttely oli osa Euroopan kulttuuripääkaupunki Tarton vuoden 2024 ohjelmaa.

Kettukin kaikki vuoden taiteilijat: <https://kettuki.fi/artikkelit/vuoden-taiteilija/>

Kettukin vuoden taideteko -tunnustus-palkinto myönnetään yhdenvertaisuutta edistäneelle taholle, henkilölle tai hankkeelle.

Tunnustus on myönnetty vuodesta 2013 lähtien. Vuonna 2024 tunnustus myönnettiin Raija ja Kirsi Mikkoselle heidän upeasta elämäntyöstään, Kirsikodin perustamisesta ja sen eteen tehdystä työstä. Tunnustukseen sisältyi näyttely Galleria Lilla Livessä, joka toteutettiin yhteistyössä Live-Säätiön ja Kirsikodin kanssa. Aiemmat taideteot:

<https://kettuki.fi/vuodentaideteko/>

Neuvonta ja tietopankki

Kettuki tallentaa erityistaidetoimintaan liittyvää materiaalia tutkimuskäyttöön. Lehtileikkeitä, artikkeleita, opinnäytetöitä ja alan kirjallisuutta on koottu jo vuodesta 2002 lähtien.

Kettuki.fi sivustolla ylläpidetään tietopankkia, alan näyttelykalenteria, hakemistoa taiteen erityisopetusta tarjoavista sekä taidetoimintaa harjoittavista toimintapaikoista ja julkaistaan ajankohtaisia tiedotteita. Kettukin taiteilijamatrikkeli esittelee erityistaidetoiminnan alan kuvataiteilijoita, heidän teoksiaan sekä taidestudioita.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta

<https://kettuki.fi/oppaat/>

Yhdenvertainen taide -hyviä kysymyksiä ja parhaita käytäntöjä -kirja tarkastelee erityistaidetoiminnan eettisiä kysymyksiä, toimijoiden rooleja sekä verkostoyhteistyötä. Julkaisu on suunnattu taide-, kulttuuri-,

sosiaali- ja terveystalouden toimijoille sekä opiskelijoille. Kirjoittajat Minna Haveri ja Päivi Lilja. Kettuki ry 2022. Kirjasta julkaistiin englanninkielinen käännös *Equality in Art -good questions and best practices*. Molempia kirjoja on saatavilla painettuna ja niiden saavutettavat pdf-versiot ovat vapaasti ladattavissa Kettukin oppaista.

Opas taiteilijalle, selkokielellistä tietoa kuvataidealasta ja taiteilijan työstä. Kirjoittajat Janette Aho ja Katriina Rosavaara. Kettuki ry 2020.

Taidestudiotoiminta -taiteilijuutta, osallisuutta ja työllistymistä edistävä toimintamalli. Kirjoittaja Synnöve Jokelainen (nyk. Lindberg). Kettuki ry 2019.

Kettukista kysytään usein neuvoa ja tukea hyvin erilaisiin asioihin. Neuvonta on avointa kaikille erityistaidetoiminnasta kiinnostuville tai kentällä toimiville, riippumatta siitä, onko neuvoa tarvitseva Kettukin jäsen. Taiteilijoiden ammattimaiselle mentoroinnille Kettuki pyrkii aktiivisesti hankkimaan jatkorahoitusta.

Kettukin taidekokoelma

Erityistaidetoiminnan kentällä vain harvoilla toimijoilla on mahdollisuuksia oman kokoelman ylläpitoon.

Kettukin taidekokoelmaa on kartutettu 20 vuoden aikana ja se sisältää yli 700 teosta muun muassa Kettukin vuoden taiteilijoilta sekä teoksia Ruotsista, Tanskasta, Islannista ja Virossa.

Vuonna 2023 Kettuki aloitti kokoelmansa kehittämistyön, jonka tavoitteena on kulttuuriperintöä säilyttävä, elävä ja saavutettava erityistaidetoiminnan taidekokoelma. Kokoelmalle löydettiin asianmukaiset tilat Hämeenlinnan Taidekasarmilta ja taidekokoelma

siirrettiin kokonaisuudessaan uusiin tiloihin vuoden 2023 aikana. Kokoelmasta lainataan teoksia näyttelyihin ja sen kartuttamista ja kehittämistyötä jatketaan resurssien salliessa.

Kettukin kokoelmaan on arkistoitu ja varastoitu myös pohjoismaiset yhteisteokset. Nordic Outsider Art NOA -verkoston ideoima ja Kettukin koordinoimana vuonna 2022 toteutettu yhteisteos My Everyday Arkipäiväinen koostuu 208 taiteilijan keittiöpyyhkeelle toteutetusta teoksesta. Yhteisteoksen kuraattoreina toimivat taiteen tohtori, lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri Hämeenlinnasta ja kuvanveistäjä, taideohjaaja Lotte Nilsson-Välimaa Inutista, Tukholmasta. Vuonna 2024-2025 My Everyday yhteisteosta jatkoi liki 100 taiteilijaa myös Islannista ja Norjasta ja teos esiteltiin ensimmäisen kerran Norjassa Galleria Nord Norgessa tammikuussa 2025.

Vuonna 2023 valmistunut Rakkauden kyyhkyt -yhteisteos on myös dokumentoitu ja varastoitu kokoelmaan. Yhteisteokset ovat kokoelmasta lainattavissa verkoston näyttelyihin.

Verkostotyö ja yhteistoiminta

Erityistaidetoiminnan alan kehittymiseksi tarvitaan yhteistyötä, tietotaidon jakamista ja kollegiaalista vertaistukea sekä taiteilijoiden että taideohjaajien kesken. Erityistaidetoimipaikat ovat rakenteellisesti keskenään erilaisia ja tarvitsevat toimintaansa osin erilaista tukea.

Kettukin tavoitteena on edistää verkoston toimijoiden yhteistyötä ja verkoston ajankohtaisia asioita. Kettukin ylläpitämään osaamisen verkostoon kuuluu taiteen tekijöiden ja erityistaidetoimipaikkojen lisäksi kulttuurin, sekä sosiaali- ja hyvinvointialan opiskelijoita ja ammattilaisia.

Kansainvälisesti tarkasteltuna suomalainen erityistaidetoiminnan verkosto on ainutlaatuinen.

Pohjoismaiden ja Baltian maiden välinen yhteistyö korostuu Kettukin toiminnassa edelleen. NOA Nordic Outsider Art -verkostotapaaminen Norjassa ja My Everyday -näyttely Galleri Nord Norgessa sekä vuoden 2026 näyttelysuunnitelmat jatkavat tiivistä yhteydenpitoa. Kuuntelemme toistemme ajatuksia ja toiveita tulevaisuudesta ja kokoamme yhteistä moniäänistä kuvaa Kaarisilta Triennaaleen.

Verkosto hyväksyi elokuun 2025 valtakunnallisessa taiteilijatapaamisessa Kettukin viestintäkoordinaattori, kuvataiteilija Satu Tanin ideoiman ja esittelemän yhteisteosidean. Meidän tulevaisuus/Our Future tuo tulevaisuusajattelun perusteita mahdollisimman selkokielellisesti tukea tarvitsevien taiteilijoiden ulottuville. Yhteisteoksen ja siihen liittyvien työpajojen/verkostotapaamisten tavoitteena on vahvistaa tulevaisuuteen liittyvää toimijuutta sekä avata mahdollisuuksia vaihtoehtojen näkemiseen nopeiden muutosten ajassa. Moniääninen tulevaisuuskeskustelu on myös yksi keino vahvistaa voimavaroja ja edistää sosiaalisesti kestävää kehitystä.

Viron naivistisen ja outsider-taiteen museo Kondase-keskuksen luotsaama yhteistyöprojekti, joka yhdistää Kettuki-verkoston, tukholmalaisen Inuti-säätiön sekä latvialaisen Strenši Psychiatric Hospitalin yhteisen oppimisprosessin äärelle siirtyi rahoitusvajeen vuoksi ja jatkunee vuonna 2026.

Kettuki on vuodesta 2023 lähtien koordinoanut erityistaidetoiminnan alan yhteisen gallerian suunnittelua tulevaan Kuvataidetaloon Helsinkiin yhteistyössä Autismisäätiön, Kaarisillan, Riikka Herlinin säätiön sekä Kuvataiteen talo ry:n kanssa. Vaikka erittäin valitettava Kuvataiteen talon yhdistyksen tilanne on ajautunut hankaluuksiin, ydinajatus yhteisestä Kuvataidetalosta elää silti vielä. Samoin kiinnostus erityistaidetoiminnan

alan yhteisestä galleriasta mahdollisessa Kuvataidetalossa on edelleen toiveena ja Kettuki jatkaa suunnittelun koordinoitua, jos asiat etenevät talon suhteen.

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin alan merkittävä yhteistyöverkosto, joka edistää alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä. Kettuki osallistuu alueellisessa toiminnassaan Kanta-Hämeen alueverkoston yhteistoimintaan.

Verkostoseminaari

Kettuki järjestää tarpeen vaatiessa vuosittain verkostoseminaarin, joka on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Tapahtuma tarjoaa paikan ammatilliseen vuorovaikutukseen, verkostoitumiseen ja hyvien toimintamallien jakamiseen. Seminaarin ohjelma rakennetaan tukemaan alan kehittämisen ja verkostoitumisen tavoitteita. Verkostoseminaarin tuloksena syntyy kohtaamisia, inspiraatiota ja vertaistukea, jotka kaikki pitkällä aikavälillä vahvistavat erityistaidetoiminnan alaa. Verkostoseminaarin laatua seurataan palautekyselyiden avulla. Seminaarikoosteet julkaistaan Kettukin nettisivuilla.

Vuonna 2022 Kettuki toimi pääjärjestäjänä kansainvälisessä European Outsider Art EOA2022 -konferenssissa, johon osallistujia saapui 14 eri maasta. Nelipäiväinen konferenssi toi yhteen liki 200 verkostotoimijaa. Vuoden 2023 seminaari käsitteli kansainvälisesti ajankohtaista aihetta saavutettavista taiteilijaresidensseistä ja se järjestettiin Mäntässä Serlachius-museolla.

Vuonna 2026 verkostoseminaari toteutetaan tarpeen mukaan ja resurssien niin salliessa.

Valtakunnalliset taiteilijatapaamiset

Kettuki järjestää yhteistyössä Autismisäätiön kanssa kuusi kertaa vuodessa valtakunnallisia taiteilijatapaamisia teams-ympäristössä. Tapaamiset järjestetään arkiaamuna klo 9.30-11. Tapaamisia ei tallenneta.

Tapaamisten ohjelma rakennetaan yhteistyössä Kettuki-verkoston kanssa. Tapaamisissa käydään mm. läpi ajankohtaisia hakuja ja näyttelyitä. Ateneumin klassikkosarjassa tutustutaan yhteen taiteilijaan ja hänen teokseensa keskustellen. Ateneumin taidemuseo on ollut vuodesta 2023 lähtien yksi tapaamisten sisällöntuottajista. Kettuki on järjestänyt tapaamisia yhteistyössä Autismisäätiön kanssa vuodesta 2021 lähtien.

Tapaamiset ovat synnyttäneet yhteistoiminnallisuutta mm. yhteisteosten merkeissä (Outo Metsä - 2021 Kaarisilta Biennale, My Everyday – 2022 EOA2022 -konferenssi, Rakkauden kyyhkyt – 2023 Kaarisilta Biennale, Our Future - Kaarisilta Triennaale 2026).

Tapaamisten osallistujamäärät ovat kaksinkertaistuneet alkuvuosista. Tavoitamme nyt yli 150 tukea tarvitsevaa taiteilijaa tukihenkilöineen ympäri Suomea joka tapaamisessa. Yhteisö ja yhteisöllisyys kuvaavat tapaamisten ilmapiiriä.

Valtakunnallinen taiteilijamentori

Suomen Kulttuurirahasto myönsi vuonna 2024 Kettukille Taidetta kaikille -apurahan valtakunnallisen taiteilijamentorin palkkaamiseen 11 kuukauden ajaksi 2024-25. Avoimella työnhauulla lähdettiin etsimään mentoriksi kuvataiteen ammattilaista, joka on oma itsensä, sallii sen myös muille ja jolla on halu kehittää ammatillista vuorovaikutusta erilaisten

ihmisten kanssa. Suomessa toimii suuri joukko kiinnostavia ja vahvalla taiteilijaidentiteetillä varustettuja ilmaisuvoimaisia taiteilijoita, joilla on erityisen tuen tarve. Ilman räätälöityjä tukitoimia taidemaailmaan osallistuminen on monelle mahdotonta. Taiteilijat ja heidän tukitahonsa olivat jo pitkään toivoneet henkilökohtaisempaa ammatillista mentorointitukea. Taiteilijamentorin tehtävään haki 44 ansioitunutta kuvataiteilijaa.

Taiteilijamentorin tehtävään valittiin monipuolisesti taidemaailmassa toiminut kuvataiteilija Anu Haapanen. Haapanen valmistui kuvataiteilijaksi Lahden taideinstituutista vuonna 2013, Filosofian maisteriksi taidehistoria pääaineenaan Helsingin yliopistosta 2020 ja Taiteen maisteriksi Aalto yliopistosta 2023. Haapasella on hallussaan kuvataiteen eri tekniikat maalauksesta ja piirustuksesta videoon sekä installaatioon. Hän on työskennellyt taiteellisen työnsä ohessa kuvataiteen järjestö- ja galleriakentällä monenlaisissa rooleissa sekä toiminut opetustehtävissä ja sosiaalialan töissä. Haapanen aloitti tehtävässään toukokuussa 2024 ja työsuhde päättyi kesäkuussa 2025 rahoituksen päättyttyä.

Valtakunnallisen taiteilijamentorin työ koettiin palautteiden mukaan erittäin tarpeelliseksi ja sitä toivottiin säännölliseksi osaksi Kettukin toimintaa. Kettuki hakee taiteilijamentorin työlle aktiivisesti lisärahoitusta.

Vertaismentorointi

Mentoroinnissa osallistujat jakavat osaamista, tietoa ja kokemuksia pienryhmätapaamisissa. Toiminnan perustana on osallistujien tasavertaisuus – kaikki osalliset ovat aktiivisia ryhmän jäseniä, sekä mentoreita että mentoroitavia.

Kettukin kautta voi hakea vuoden mittaiseen ja maksuttomaan ohjelmaan yksittäisenä taiteilijana, taideryhmänä tai organisaation edustajana.

Kettuki tekee ryhmäjaot sekä tukee ryhmien tapaamisten järjestämistä. Ryhmäjaot tehdään hakijoiden tarpeita ja toiveita kuunnellen.

Vuonna 2025 Kettuki on tukenut kolmen ryhmän tapaamisia kuukausittain. Haku vuoden 2026 vertaismentorointiin avataan joulukuussa 2025.

Kettuki on mukauttanut ja koordinoanut vertaismentorointitoimintaa erityistaidetoiminnan alalle vuodesta 2023 lähtien. Kettuki osallistui Kuvataiteen talon koordinoimaan valtakunnalliseen vertaismentorointiohjelmaan vuonna 2023 neljän taiteilijan pilottiryhmällä ja näiden oppien pohjalta vertaismentorointia mukautettiin erityistaidetoiminnan kentälle.

Kettuki-verkoston organisaatioita

Kaarisilta ry, Lahti
Autismisäätiö, Helsinki, yksiköitä yli 20 toimipisteessä ympäri Suomen
Hämeenlinnan Erityisasuntosäätiö
Onnikodit Hämeenlinnassa
OmaHäme
Aula-työkotien kannatusyhdistys ja Studio Aula, Helsinki
Lyhty ry:n taidetoiminta, Helsinki
Galleria IPIOMA, Ipi Kulmakuppila Oy, Helsinki
Outsider Art Festival, Pertin Valinta, Helsinki
Kirsikoti ry, Lieksa
Etelä-Savon hyvinvointialue, Taidepesula, Pieksämäki
Tampereen Setlementtipalvelut Oy ja Omapolku, Tampere
Ateljee Eivor, Porvoo

Ateljee K, Hämeenlinna
Taidekeskus Into ry, Turku
Meijän tila, Sastamala
Haksulan toimijatalo, Kvtuki57, Vantaa
Rinnekoti, Espoo
Studio Viis -kollektiivi, Lahti, Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Karkkilan työväenopisto
Taidelinja Aino ja Oiva, STEP-koulutus, Järvenpää
Dagtek Konst och Hantverk, Tammisaari
Vanajaveden opisto, Hämeenlinna
Ateneumin taidemuseo
Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva
Hämeenlinnan kaupunki, Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Arx
HAMK Hämeen ammattikorkeakoulu
Live-säätiö
Taidemyrskystudio, Mikkelin kansalaisopisto

Kettukin jäsenyydet:

Kehitysvammaliitto
Kulta ry
Kuvataiteen talo ry
European Outsider Art Association

Kettukin kansainvälisen verkoston organisaatioita

EOA European Outsider Art -verkosto ja yhdistys
Kondase-keskus, Viljandi Viro
Strenši Psychiatric Hospitali Latvia
International Arts Education and Disability Justice Exchange -verkosto
/Bostonin Berklee College of Music -koordinoija
Rainbow Room, Bangkok

NOA Nordic Outsider Art -verkosto:

Tanska | GAIA Museum Outsider Art (Randers)

Suomi | Kaarisilta ry (Lahti)

Ruotsi | Inuti (Tukholma)

Norja | Atelier Blekksprut (Oslo)

Islanti | List án landamæra "Art without Borders" -festival sekä

Listvinnzlan-taidestudio (Reykjavik)

Suomi | Kettuki (Hämeenlinna) koordinoija

Pohjoismaisen outsider-taiteen NOA-verkoston tavoitteena on vahvistaa pohjoismaisten outsider-taiteen toimijoiden välistä yhteistyötä. Verkosto perustettiin Kettukin hallinnoimassa NOA-hankkeessa (2015-2017). Kettuki koordinoi edelleen verkoston toimintaa.

Muu pohjoismainen verkosto:

Norja | Trastad Samlinger (Borkenes)

Islanti | Throskahjalp ja Asgardur (Reykjavik), Fjöllment (Akureyri)

Tanska | Snurretoppen (Horsens), Kööpenhaminen taidekoulu,
Copenhagen Outsider Art Gallery

Viestintä

Eryistaidetoiminta tarvitsee kehittyäkseen ja näkyäkseen tiedon välittämistä ja lisäämistä. Viestintä ja tiedon välittäminen ovat Kettukin perustehtäviä. Viestinnän tavoitteena on paitsi nostaa taiteen alan arvostusta, myös innostaa taidetoimintapaikkoja kehittämään toimintaansa omista lähtökohdistaan. Eryistaidetoiminnan verkoston yhteistoiminnan aktivointi ja monipuolinen ylisektorinen keskustelun virittäminen vaatii herättelijää. Kettuki pyrkii tekemään selkokielistä viestintää taiteesta ja kulttuurista sekä viestimään saavutettavasti erityistaidetoiminnasta ja taiteilijoista erilaisille kohderyhmille.

Mediat

Kettuki tiedottaa erityistaidetoiminnasta ja alaan liittyvistä asioista valtakunnallisesti eri kanavia käyttäen. Valtakunnallisista taiteilijatapaamisista on muodostunut tärkeä ajankohtaisten asioiden viestintäkanava, joka tavoittaa säännöllisesti jo yli 150 osallistujaa 10-15 eri paikkakunnalta. Kettuki järjestää tapaamisia yhteistyössä Autismisäätiön ja Ateneumin taidemuseon kanssa kuusi kertaa vuodessa. Jokaisesta tapaamisesta Kettuki lähettää jälkikäteen koko verkostolle tiedotteen, josta asiat tulevat uudelleen kirjallisessa muodossa kaikille tiedoksi.

Kettukin säännöllisesti päivittyvät kotisivut ovat tärkeä tietopankki. Sivuille kerätään erityistaidetoiminnan näyttelyt näyttelykalenteriin, ajankohtaiset asiat, tietoa saa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä verkostosta ja tietopankista löytyvät alan oppaat, kirjallisuutta ja opinnäytetöitä. Kettukin nettisivustolle tehtiin tekninen perussaavutettavuuskorjaus v. 2021–22. Kettukin taiteilijamatrikkeli -sivustolla esitellään taiteilijat, heidän teoksensa ja taidestudiot, joissa he työskentelevät. Sivusto uudistettiin kokonaan vuonna 2022.

Kettukin sosiaalisen median kanavat ovat
instagram/@kettuki_finland
facebook / @yhdenvertainentaide

Kettukin YouTube-kanavalla @kettuki8698 julkaistaan taiteilijaesittelyitä ja taidetoimintaan liittyviä videoita, joita linkitetään osana muuta sähköistä viestintää. Kettukilla on käytössä graafisen suunnittelun verkkotyökalu Canva.

Kettukin sähköpostitse lähetettävä uutiskirje jäsenistölle kokoaa yhteen ajankohtaisia asioita.

Julkaisut

Kettuki julkaisee kirjoja ja muuta alan toimintaa tukevaa materiaalia erityistaidetoiminnasta. Kettukin kustantamissa julkaisuissa painotetaan selkokielistä ilmaisua ja selkotaittoa.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/oppaat/>

Hallinto

Kettuki ry:n hallituksessa toimii puheenjohtajan lisäksi viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä. Hallituksen jäsenet edustavat monen alan erityisasiantuntijuutta.

Vuoden 2025 hallitus:

Susanna Hintsala, KM, toiminnanjohtaja Kehitysvammaliitto | hallituksen puheenjohtaja
Minna Haveri, TaT, lasten ja nuorten kulttuuripalvelupäällikkö
Hämeenlinna | varapuheenjohtaja
Synnöve Lindberg, kulttuuritoiminnan suunnittelija Autismisäätiö | sihteeri
Johanna Immeli, museopedagogi
Satu Mäkinen, kuvataiteilija
Nelli Nio, taideohjaaja, kuvataiteilija
Sirpa Pietikäinen, KTM, europarlamentaarikko
Satu Salmi, kokemusasiantuntija
Katri Stenberg, kuvataiteilija, taideohjaaja
Sakari Söderström, taiteilija
Nina Wallenstjerna-Heiskanen, kuvataiteilija, taideohjaaja

Erityistaidetoiminnan kysymykset ovat vaativia ja ylisektorisia. Hallitustyöskentely perustuu monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Hallitustyöskentelyn tavoitteena on ohjata strategisella tasolla yhdistyksen toimintaa ja taloutta hyvän hallintotavan mukaisesti. Yhdistyksen hallitus kokoontuu vuoden aikana noin 6–8 kertaa.

Yhdistyksen vuosikokoukset järjestetään keväällä ja syksyllä. Yhdistyksessä on 129 jäsentä, joista 20 on yhteisöjäseniä. Yhdistyksessä toimii taiteilijoiden lisäksi taiteen sekä sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijoita, opiskelijoita ja muita erityistaidetoimintaa toteuttavia ja siitä kiinnostuneita henkilöitä ja yhteisöjä. Jäsenten tuki on yhdistykselle hyvin tärkeä ja jäsenet ovat mukana mahdollistamassa erityistaidetoiminnan alan tavoitteellista kehittämistä.

Toiminnan seuranta ja arviointi

Toimintasuunnitelman tavoitetaulukko toimii jatkuvan arvioinnin työvälineenä, johon muutostarpeet voidaan myös kesken vuotta kirjata ylös.

Kettukin hallitus sekä taiteellinen suunnitteluryhmä seuraavat tavoitteiden toteutumista.

Toimintaa seurataan erilaisin laadullisin ja määrällisin mittarein: tapahtumien osallistujamäärät, käyntikerrat toiminnassa, sivustojen kävijämäärät, mediaosumat ja tapahtumien palautekyselyvastaukset.

Kettukilla on ollut vuodesta 2023 lähtien käytössään Kukunorin hyvinvoinnin arviointialusta Pokka arvioinnin työkaluna.

Hallitus arvioi työskentelyään itsearviointilla vuoden lopulla. Seurannan ja arvioinnin kehittämistyötä jatketaan.

Toimitilat

Kokoelmatilat Kettuki vuokraa Taidekasarmilta, joka on taiteilijoiden työhuoneyhteisö Hämeenlinnassa. Kokoelman yhteyteen on sijoitettu alan kirjallisuus ja tila toimii tarpeen vaatiessa myös henkilöstön toimistona. Etätyöskentely on mahdollista ja se on huomioitu henkilöstön tapaturmavakuutuksessa. Tarpeen mukaan vuokrataan myös muita kohtuuhintaisia taidetiloja näyttelyitä ja projekteja varten

Henkilöstö

Laadukkaan kehittämisen tueksi tarvitaan osaavaa henkilöstöä, jonka keskeisenä tavoitteena on pystyä vastaamaan erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden kehittämistarpeisiin ja tukea tarvitsevien taiteilijoiden kysymyksiin.

Päätoimisena toiminnanjohtajana Kettukissa työskentelee YTM Sirpa Taulu ja osa-aikaisena viestintäkoordinaattorina väitöskirjatutkija, sosionomi YAMK, kuvataiteilija YAMK Satu Tani. Toiminnanjohtajan keskeisenä tehtävänä on johtaa toimintaa niin, että se vastaa erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden tarpeisiin ja nojaa hallituksen monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Viestintäkoordinaattori vastaa yhdistyksen sosiaalisen median viestinnästä ja osallistuu vaikuttamistyön

suunnitteluun ja toteuttamiseen. Projektikohtaisesti yhdistys palkkaa avustajia ja erityisasiantuntijoita. Vuonna 2024-25 Kettukissa toimi valtakunnallisena taiteilijamentorina kuvataiteilija TaM, FM Anu Haapanen. Tämän mahdollisti Suomen Kulttuurirahaston Taidetta kaikille -apuraha ja rahoitusta haetaan aktiivisesti tärkeän työn jatkamiseksi. Kettuki tarjoaa harjoittelupaikkoja niin sosiaali- kuin kulttuurialan opiskelijoille.

Taiteellinen suunnittelutyöryhmä koostuu vapaaehtoisista taidealan asiantuntijoista, joilla on halu kehittää erityistaidetoiminnan alaa yhdessä eteenpäin. Työryhmä tukee Kettukin toiminnanjohtajaa taiteelliseen toimintaan liittyvissä kysymyksissä ja tekee valinnat Kettukin taiteilijamatrikkeliin. Taiteelliseen suunnittelutyöryhmän jäseniä ovat mm. taiteen tohtori, Hämeenlinnan lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri, kuvataiteilija, taideohjaaja Katri Stenberg sekä kuvataiteilija, taideohjaaja Nelli Nio. Kokoonpano vaihtelee vuosittain.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostetaan pääkirjanpito palvelut, tilintarkastus sekä nettisivujen tekninen ylläpitopäivitys.

Talous

Erityistaidetoiminnan alan sijoittuminen kulttuuri- ja sosiaalialan hallinnonalojen risteykseen on erityisen haastavaa rahoituksen näkökulmasta. Toiminnan ylläpitämisen lisäksi tulee olla resurssia kehittämään koko erityistaidetoiminnan alan käytäntöjä, jotta koko ala vahvistuu. Erityistaidetoiminnan alaa voidaan kehittää pitkällä tähtäimellä vain valtion avustuksen turvin, sillä mikään muu rahoitusinstrumentti ei tällä hetkellä mahdollista laadukasta ja pitkäjänteistä kehittämistoimintaa. Talouden näkökulmasta tavoitteena on turvata Kettukin perustoiminta sekä edellytykset toiminnan kehittämiseksi.

Kettukin talouden peruspilari on Taiteen edistämiskeskuksen, uuden Kulttuuriviraston Kulttuurin yleisavustus, joka kohdentuu koko em. valtakunnalliseen toimintaan.

Hämeenlinnan kaupunki on tukenut Kettukin alueellista toimintaa.

Omarahoitusta Kettuki kartuttaa jäsenmaksuista, osallistumismaksuista sekä hakee yksityisten säätiöiden ja rahastojen apurahoja alan kehittämisen ja yhteistyöprojekteihin.

Talousarvio 2026	
Varsinaisen toiminnan kulut	Talousarvio 2026
Henkilöstökulut sis. ta-kulut	
toiminnanjohtaja 12 kk	50000
viestintäkoordinaattori	12000
taiteilijamentori, avustajat, taiteilijapalkkiot, asiantuntijapalkkiot	32000
Muut henkilöstökulut (työterveys, työhyvinvointi)	1000
	95000
Muut kulut	
Tilavuokrat (arkisto, kirjasto, kokoelma)	4000
Ostopalvelut ja käyttökorvaukset: kirjanpito, tilintarkastus, Pokka-arviointialusta	2600
Tietoliikenne, puhelin, postitus, palvelin, ylläpito ja ohjelmistokulut	3000
Toimistokulut, vakuutukset, pankkikulut	1400
Matka- ja majoituskulut	8000
Taide- ja näyttelytoiminnan kulut	5000
Verkostotoiminta / verkostoseminaari, taiteilijatapaamiset, vertaismentorointi, koulutukset, jäsenmaksut	2500
Tunnustukset, palkinnot	1500
Viestintä, vaikuttaminen, taiteilijamatrikkeli, taidekokoelma	2000
	30000
Kulut yhteensä	125000
Tulot	
Osallistumismaksut ja jäsenmaksut	5000
Kulttuurin yleisavustus, Kulttuurivirasto	85000
Yhteistyösopimukset, yksityiset säätiöt, rahastot	35 000
Tulot yhteensä	125000